

GOSPODARSTVO

Gospodarska obvestila.

Borove štupe za korita, late, krajnike, skodle (sindel) za sirehe in vsake debelosti rozan les prodaja Gnilšek, Maribor, Razlagova ulica 25.

Vinske sode različne velikosti prodaja Gnilšek, Maribor, Razlagova ulica 25.

Gospodarski tečaj Kmetijske zveze za ptujski okraj se vrši v nedeljo, dne 21. septembra tega leta ob 9. uri popoldne v Ptuj v Minoritskem samostanu. — Spored tečaja: 1. O davščinah. 2. Dve kmetijsko-strokovni predavanji. — 3. Agrarna kriza. 4. Organizacija kmetijskega stanu. 5. Razgovor in slučajnosti. Kmetje ptujskega okraja, zlasti člani Kmetijske zveze, pridite v obilnem številu na ta svoj gospodarski tečaj!

Okrajno zborovanje Kmetijske zveze v Šoštanjju. V nedeljo, dne 28. septembra tega leta ob 11. uri po pozni sveti maši se vrši v Šoštanjju v Slomškovi dvorani okrajno zborovanje Kmetijske zveze za šoštanjski okraj. Spored. 1. Gospodarska kriza in pripomočki, kako jo odstraniti. 2. Potreba kmetijske stanovske organizacije. 3. Slučajnosti. Govorijo govorniki iz Maribora. Kmetje šoštanjskega okraja, pridite v velikem številu na svoje stanovsko kmetisko zborovanje. Služba božja se začne ob pol 10. uri.

Koledar Kmetijske zveze za leto 1931 smo razposlali ta teden krajevnim Kmetiskim zvezam. Načelniki krajevnih Kmetiskih zvez bodo dali takoj razglasiti pri cerkvi, pri komu se koledar dobi. Kmetje, kupite pri vaši krajevni Kmetiski zvezi svoj stanovski koledar! Cena s poštnino vred 11 Din. Kmetiska zveza v Mariboru.

Kmetijsko-gospodinska šola šolskih sester v Mladiki v Ptujju. — Pri šolskih sestrah v Mladiki v Ptujju se prične celoletna kmetijsko-gospodinska šola kakor tudi petmesečni kmetijsko-gospodinski tečaj s 1. oktobrom tega leta.

Natančnejše podatke daje vodstvo samo. Večerni tečaj za kuhanje se pa prične s 15. oktobrom; dnevi kuhanja bodo torek in četrtek.

Živinorejska zadruga v Studenicah pri Poljčanah priredi dne 23. septembra 1930 III. razstavo, oziroma pregled rodovniške goveje živine enobarvne in pšenične (marijadvorske) pasme. — Začetek ob osmi uri. K razstavi se pripusti samo živino, ki je vpisana v rodovnik ter se od nje vodi preizkušna molža in zarod od te. Ob tej priliki bo za prodajo tudi nekaj lepih telic in bikcev. — Prijatelji živine, posetite to redko prireditve, ki je edina v tem srezu.

*

Vinogradniki, ne prenažite se!

Bliža se čas trgatve. Bogato obložene trte se kar šibijo pod pritiskom sočnatega grozdja. Ravno kar je nastopila doba kopičenja sladkorjev in zmanjšanje kislin v jagodnem soku. Temu naravnemu pojavu pravimo zorenje. Na zorenje vpliva predvsem vreme, od katerega je odvisna v prvi vrsti dobrota kakor tudi množina izprešanega grozdja. Iz tega sledi, čim ugodnejše je vreme, tem dalje časa se lahko odlašala s trgatvijo, zakaj tem boljši pridelek se doseže. Mogoče nam bo letos kazilo slabo vreme, česar se trenutno ne smemo vstrašiti, posebno mali vinogradniki, ki so v stanu, če že ne kaže drugače, v najkrajšem času spraviti ves pridelek na varno. Zavedati se moramo, da pri današnji skromni vinski trgovini ne igra glavno vlogo množina, temveč kakovost blaga. Kaj nam pomaga, če pridelamo vsled predčasne trgatve sicer nekoliko več pijače, ko pa le komaj gredo najboljše kakovosti mošta, oziroma vina v denar. Pri kletarjenju s prešibkim vinom so navadno tudi velike sitnosti in mnogokrat preti nevarnost, da se taka kislica posebno v slabih kletih čez poletje popolnoma pokvari.

Začetek trgatve je bil od nekdanj in naj bo tudi v naprej mesec oktober, nikakor pa ne druga polovica septembra, kot se je v zadnjih letih začelo izvajati. Na podlagi večletnih praktičnih poizkusov se je dognalo, da se ravno v prvi polovici oktobra pri ugodnem vremenu pomnoži sladkor za 3 do 4 stopinje (ena stopinja po kloster-najburški moštni tehtnici pomeni 1 kg sladkorja v 100 l mošta). Torej, ako vsebuje grozdni sok proti koncu septembra na primer 16 stopinj sladkorja, bo čez dva tedna narastel na 20 stopinj, kar da vino z 12 volumnimi odstotki alkohola. Istočasno se tudi zniža kislina povprečno od 11 na 9 do 8 promil. Navedene številke nam jasno predočujejo pomen in važnost pozne trgatve. Res je sicer, da imajo jagode v popolni zrelosti vsled nakopičenega sladkorja neprijetno lastnost tem bolj pijači vase vlago, ki povzroča napenjanje in pokanje jagodne kožice, vendar je ta pojav mogoč le v izredno deževni jeseni in se morebitni škodi lahko izogne s podbiranjem.

V prav ugodni jeseni je priporočljivo odlagati trgatve tudi na drugo polovico oktobra, kar se radi pridobljene kakovosti bogato izplača. V tako poznem času se sicer sladkor več ne množi, temveč se potom izhlapevanja izgublja voda in sok postaja od dneva do dneva gostejši.

Zatorej, vinogradniki, ne prenažite se s splošno trgatvijo, temveč počakajte, dokler se da, ker edini in najenostavnejši način za omiljenje današnje vinske krize je dobra kapljica.

N. J.

*

Cene in sejmska poročila.

Mariborski trg. Na mariborski trg v soboto, dne 13. septembra so pripeljali špeharji na 35 vozeh 74 komadov zaklanih svinj, kmetje 14 voz krompirja, 7 voz čebule, 6 zelja, 2 kumarc ter dva sena. Svinjsko meso je bilo po 15 do 23 Din, špeh 17 do 24 Din. Krompir 0.75 do 1.75, čebula 1.50 do 3, zelje 1 do 4, kumarc 0.50 do 1.50 Din. Seno 60 do 65 Din.

Vsak mesec

Din 13:-

bo plačal vsak kdor hoče brati zanimive spise

KARL MAYA

ki bodo za jesen in zimo izhajali vsak mesec en velezanimiv zvezek

po Din 13:-

Naročajte

v Tiskarni sv. Cirila, Maribor, Koroska 8

Kmalu pa dvigne glavo ter reče z bolj zamolklim glasom:

»Kdo kuje take načrte? Kdo je oni predrznež, ki hoče izdati deželo možem prevrata?«

»To ste vi, gospod grof,« odvrne grajski stotnik in stopi proti grofu.

Grobna tišina zavladava v dvorani. Oči vseh so vprte v grofa Tatenbaha. Njegov obraz je blede, nekaj hipov stoji kakor okamenel, kmalu pa se zopet zave.

»Gospod grof,« reče s prisiljenim nasmehom, »zdi se mi, da hočete na tem resnem zborovanju z menoj norce briti, ki sem med prvimi člani tega sveta.«

»Šala, tako mislite,« vzklikne grof Brenner, »cesarski grajski stotnik Filip Brenner nima navade se šaliti s tako resnimi stvarmi.«

»Če torej mislite resnico,« odvrne grof Tatenbah, »izjavljam, da je to hudobno natolcevanje, ter z vso odločnostjo zahtevam zadoščenje.«

Grof Tatenbah prime stol na zgornjem koncu mize, da bi sedel na mesto, ki ga je navadno zavzemal. Grajski stotnik pa stopi hitro vmes ter zavpije:

»Nazaj! Velezidajalec ne sme sedeti pri mizi deželnih stanov.«

Ko sliši grof Tatenbah te besede, zagradi za ročaj svojega meča ter zakriči ves razkačen:

»Kaj takega si dovoljujete napram meni!«

V tem hipu se dvigne škof grof Hofkirchen ter zakliče:

»Mir, gospodje! Mir in treznost, kakor to zahteva kraj, kjer smo se zbrali kot možje miru, ne pa, da bi se bojevali. Ali ne veste, da je zapisano spodaj na vratih, da se na tem mestu ne sme prijeti za meč pri najstrožji kazni?«

Nato se obrne h grofu Tatenbahu ter reče mirno, a odločno:

»Vi gospod grof, ste res vsega tega obdolženi, kar vam je prej očital gospod grajski stotnik.«

»Dokaze zahtevam,« vzkipi grof Tatenbah, »mar so nekatere moje vožnje na Hrvaško in na Ogrsko že dokaz za veleizdajstvo? Saj sem jih vendar podvzel le radi tega, da sam vidim vse na svoje oči ter morem o tem točno poročati na Dunaj.«

»Ne,« odmaje z glavo grof Brenner, »niso to naši dokazi. Mi imamo točnejše dokaze za vašo zvezo z zarotniki na Ogrskem. Ali mislite, gospod grof, da bi grajski stotnik, predsednik tajnega sveta, grof Filip Brenner, grofovskega tovariša v stanovski zbornici, kateri ste do sedaj pri-

Pšenica 2.25, rž 1.35 do 1.50, oves 1.25 do 1.50, korusa 2, ajda 1.75 do 2, praso 2.50 do 3 Din. Česen 16, gobe 2.50, borovnice 1.50, brusnice 9 do 10 Din. Jabolka 2.50 do 6, hruške 6 do 10, slive 3 do 5, breskve 6 do 10, grozdje 5 do 12 Din. Mleko 2 do 3, smelana 12 do 14, surovo maslo 32 do 36, jajca 0.90 do 1.25, med 15 do 18 Din. Kljub slabemu vremenu je bil trg z blagom precej zadovoljen.

Mariborsko sejmsko poročilo. Prignanih je bilo 21 konj, 12 bikov, 171 volov, 313 krav in 36 telet; skupaj 553 komadov. Povprečne cene za različne živalske vrste na sejmu dne 9. septembra tega leta so bile sledeče: debeli voli 1 kg žive teže od Din 8.50 do 9; poldebili voli od Din 7 do 8.5; plemenski voli od Din 4.50 do 6.50; bikji za klanje od Din 6.50 do 7.50 klavne krave debele od Din 6 do 7.50; plemenske krave od Din 5 do 5.50; krave za klobasarje od Din 3.50 do 5; molzne krave od Din 5.50 do 6.50; breje krave od Din 5.50 do 6.50; mlada živina od Din 7.50 do 9; teleta od Din 11 do 12. Prodanih je bilo 364 komadov, od teh za izvoz v Avstrijo 3, v Italijo pa 12 komadov.

Mariborsko sejmsko poročilo. Na svinski sejm, dne 12. septembra je bilo pripeljanih 413 svinj in ena koza. Cene so bile sledeče: mladi prašiči 5 do 6 tednov stari komad 100 do 125 Din; 7 do 9 tednov stari 180 do 250 Din; 3 do 4 mesece stari 280 do 300 Din; 5 do 7 mesecev stari 420 do 500 Din; 8 do 10 mesecev stari 580 do 680 Din; eno leto stari 1000 do 2000 Din. 1 kg žive teže so prodajali po 11 do 13 Din, 1 kg mrtve teže pa po 15 do 17 Din. Koza je stala 114 Din. Prodalo se je 219 svinj in ena koza.

Mesne cene v Mariboru. Volovsko meso I. vrste 1 kg 18 do 20 Din; volovsko meso II. vrste 1 kg 14 do 16 Din. Meso bikov, krav in telc 1 kg 10 do 14 Din. Telečje meso I. vrste 1 kg 24 do 35 Din; telečje meso II. vrste 16 do 20 Din. Sveže svinjsko meso 1 kg 15 do 28 Din.

»Ford« investira 30 milijonov dolarjev za razširjenje svojih tovarn kakor tudi zboljšanje in modernjšo opremo istih. Dela v proračunanem znesku 24 in pol milijona dolarjev so že v teku. V načrtu je več novih tovarn v Ameriki in zboljšanje istih. Nameravajo se tudi izdatnejša popravila in adaptacije pri tovarniških podjetjih v inozemstvu. Nove tovarne se zgrade za proračunani znesek 18 milijonov dolarjev v Edgewater, N. Y.; Richmond, Calif.; Seattle, Wash., in še tri druge, katerih sedeži se drže tajno. Do tri milijone dolarjev bo veljal dve miljardi dolgi vodni tunel s kapaciteto en milijon galonov vode na dan. Blizu milijona bodo investirali za povečanje

elektrarne v Bearbourn, en milijon za zboljšanje Fordove gornje tvornice v Boa Vista v Braziliji, nadaljnjih pet milijonov pa za Edisonov tehnološki inštitut in druga Fordova podjetja, ki niso v direktni zvezi s tovarnami vozil in letal.

Nova trgovina v Ljutomeru! Metod Senčar je otvoril v hiši g. Herzogove novo trgovino z mešanim blagom, jestvinami in oblačilnico z veliko izbiro moških, ženskih, otroških oblek, perila ter vseh potrebščin za vsakega. — Nakup jajc, masla, suhih gob in vseh poljskih pridelkov. 40 letni obstoj trdke Senčar jamči za najboljšo postrežbo ter se vsakemu priporoča obisk **Senčarjevih trgovin v Ljutomeru in v Mali Nedelji.** 1140

Pri obledeli, sivorumenkasti barvi kože, motnih očeh, slabem počutku, zmanjšani delavni moči, duševni depresiji, težkih sanjah, želodčnih bolečinah, pritisku v glavi, namišljeni boleznii je pametno, da izpljete nekaj dni zapored vsako jutro na tešče kozarček naravne **»Franz Josefove« grenčice.** V zdravniški praksi se **»Franz Josefova« voda** radi tega posebno uporablja, ker naglo odstrani vzroke mnogih pojavov bolezni. **»Franz Josefova« voda** se dobiva v vseh lekarnah in drogerijah ter špecerijskih trgovinah.

NAŠA DRUŠTVA

Krščanska ženska zveza v Mariboru priredi v nedeljo, dne 21. septembra tega leta izlet v Kamnico pri Mariboru. Zbirališče v Samostanski ulici (pri zavodu čast. šolskih sester). Odhod točno ob 2. uri popoldne. Ob 3. uri litanije s svetim blagoslovom. K temu izletu vabimo vse članice, podporne člane in prijateljke društva, da se ga udeležijo v prav obilnem številu. V slučaju slabega vremena izlet izostane. Odbor.

Sv. Ožbalt ob Dravi. Delavski tabor priredi na Lampretovem dvorcu »Jugoslovanska strokovna zveza« na Smihelovo nedeljo, dne 28. septembra tega leta po slovesni službi božji, ki jo bo opravil ob 9. uri ml. g. kanonik dr. Maks Vraber. Na taboru pa hosta krščanskim delavcem govori prof. Sedivy ter tajnik Rozman: Katoliška akcija in delavstvo in b) delavska prosveta in gospodarstvo. Sodeluje iz stanovske solidarnosti pevski zbor mariborskih magistratnih nameščencev. Krščanski de-

lavci iz Dravske doline, pridite vsi na svoj delavski shod k Sv. Ožbaltu! Ne bo vam žal.

Sv. Trije Kralji v Slov. gorinah. Mladeniški shod, ki se je tu vršil na angelsko nedeljo, je naše mladeniške vrste prešinih z novim pogumom. Ko smo v mogočni procesiji korakali od župnijske cerkve na hriček Sv. Treh Kraljev, smo bili polni veselja in navdušenja. Poleg domačinov so bili hrabri Rupečani z g. kaplanom, ki so se pripeljali na dveh krasno okinčanih avtomobilih, Trojičani z g. p. gvardijanom, Anovčani z g. župnikom, Jurjevčani, Lenarčani, Antonjevčani in Negovčani. Tudi Sv. Jurij ob Ščavnici je bil zastopan. Zbor je vodil mladenič M. Geratič. Urednik dr. Vatovec je iskreno govoril o mladeniški prosveti in nam zaklical: Učite se in nikdar ne nehajte se učiti! M. Voglar (Sv. Rupert) je navduševal tovariše k ljubezni do kmetskega stanu, M. Geratič (Negova) je prepričevalno govoril o pomenu fantovskih krožkov, ki bi se naj ustanovili po vseh župnijah, da skrbijo za splošno in strokovno izobrazbo mladeničev. A. Breznik (Sv. Benedikt) je iz lastne izkušnje govoril, kaj je mladeniču Marijina družba in vnebral zbrane za to najlepšo versko organizacijo. Vinc. Dvoršak (Sv. Trojica) pa je pogumno zaklical vsem: Proč s strahom pred svetom, bodimo vedno značajni! Župnik Gomilšek je končno razložil, zakaj in kako mora vsak slovenski mladenič ljubiti goreče svoj slovenski narod in našo državo Jugoslavijo.

Sv. Tomaž pri Ormožu. Tukašnje katoliško izobraževalno društvo priredi dne 21. septembra tega leta ob treh popoldne veliko tombolo v društvenem domu. Pripravljenih je res mnogo krasnih dobitkov. Glavni dobitki so: 1000 Din v gotovini, sod s 300 l, vreča bele moke, trije pari boks čevljev in še okoli 300 različnih lepih in primernih dobitkov. Cena karte je 3 Din. Čisti dobiček je namenjen v korist novega društvenega doma. Pridite domačini in sosede na tombolo v prav velikem številu! Pri Sv. Tomažu vas čaka sreča! Še enkrat iskreno vabljeni in ne pozabite!

Ljudski oder v Središču uprizeri v nedeljo, dne 21. septembra 1936 v društvenem domu tridejansko veseligrro »Oh, ta Urška«. Začetek ob pol 8. uri zvečer. Po trimesečnem odhodu vas razveseli Ljudski oder z zabavnim in podučnim dramatičnim delom, ki je vzeto iz deželskega ljudskega življenja. K obilni udeležbi vjudno vabi odbor.

padali tudi vi, brez tehtnih dokazov obdolžili dedanja, ki storilca zaznamuje z žlgom najhujšega zločinca in izobčenca?»

»Dokaze,« zahteva zopet grof Tatenbah ter jezno gleda na grofa Brennerja.

»Da, dokaze,« odvrne grajski stotnik, »dokaze za to, da hočete, gospod grof, v kratkem poslati več vozov iz Račja v Gradec, v katerih bi bili skriti janičarji, ki bi v mestu uprizarili krvavi ples; da hočete vi v tej zmešnjavi prodirati iz palače grofa Saurau proti okopom Schlossberga, mene ter celo posadko pobiti, nato mesto obstreljevati ter skupno z grofom Zrinjskim zavzeti trdnjavo, mesto Gradec ter Štajersko. Kot plačilo za ta junaška dela bi dobili celjsko grofijo kot neodvisni vladar z vojvodsko častjo.«

Grof Tatenbah je pri teh besedah izmenoma v obrazu obledeval in zardeval. Ves razjarjen zavpije z glasom, ki je v njem bila drznost pomešana z obupom:

»Naj vas strela! Ali ste že kedaj slišali, da se je tako kruto žalil kak član deželni stanov? Grof Brenner, pozivam vas, da dokažete te obdolžitve črno na belem, sicer vas moram smatrati za goljufa ter nesramnega obrekovalca, ki mi bo dal v boju z mečem zadoščenje!»

Pri teh besedah se grof Brenner zravna ter reče:

»Črno na belem zahtevate, grof Tatenbah, dokaze, tukaj so.«

Grajski stotnik pokaže na dva precej obširna spisa, ki sta ležala na mizi zraven razpela, vzame ju v roke ter reče:

»Tukaj sta vaša rokopisa, v katerih ste natančno opisali načrt zarote in vašega sodelovanja.«

Grof Tatenbah je za trenutek kakor okamenel in nem. Toda kmalu se zopet hladnokrvno zravna ter vzklikne:

»Kdo more to reči, da je tukaj moj rokopis? So ljudje, ki ponarejajo tudi rokopise.«

Pri teh besedah se čuje v krogu zbranih glasno mrmranje. Vsi so bili nevoljni, nekateri prav močno razburjeni, ker je grof do zadnjega trdovratno tajil, mesto da bi priznal.

Grof Brenner je pozvonil s srebrnim zvončkom. Ko je vstopil vojak, mu je naročil, naj pokliče Boltažarja Ribla. Ta je takoj prišel.

Na bledem licu grofa Tatenbaha se je pokazal bolesten izraz presenečenja.

»Kje si našel te spise,« vpraša grof Brenner z rezkim glasom Ribla ter mu jih obenem pokaže.

Najboljša reklama

za trgovce, obrtnike in zasebnike

so lepe tiskovine,

kakor n. pr. pismeni papir, zavitki, računi, memorande, dopisnice, letaki, lepaki, barvotiski, večbarvne razglednice in priporočilnice

ki jih izvršuje

v najmodernejši izpeljavi, hitro in po najnižjih cenah

Tiskarna sv. Cirila

v Mariboru, Koroška c. 6